

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros,
Személyes út 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10
és 2-42. • Előfizetési árak külföldön: havonként
10 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei, egész évre
800 Lei. Egyes szám ára 4 Lei. Bukarestben 5 Lei.

Gazdaságpolitikai Napilap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dr.

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken ház-
hoz kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre
240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Állami funk-
cionáriusok és állami nyugdíjasok részére: havonként 70 Lei,
negyedévre 210 Lei, félévre 400 Lei, egész évre 800 Lei.

1928 PÉNTEK OKTÓBER 12

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. 238 SZÁM

Kórházban letartóztatták a beomlott hatalmas betonpalota egyik építő mérnökét, aki beismerte a legsu- lyosabb mulasztást

**BUCSUBANKETT VILLÁNYI BÁ-
RÓ TISZTELETÉRE.** Bukarestből je-
lentik: A külügyminiszteriumban teg-
nap este bankett volt a távozó Villányi
Frigyes báró magyar követ tisztele-
tére. A banketten résztvett többek kö-
zött Argetoianu, Duca, Lupu és Hiotu
udvari miniszter. A régenstanács a tá-
vozó magyar követet a koronarenddel
tüntette ki.

FOLYNAK A TARGYALÁSOK. Bu-
karestből jelentik: Bratlanu Vintila
miniszterelnök tegnap fogadta a
pénzügyminiszteriumban a francia
bank kiküldöttét, akikkel a kölcsönre
vonatkozó megbeszéléseket folytatott.

**MEGKEZDŐDÖTT AZ IDEGENEK
ELLENŐRZÉSE.** Részletesen ismer-
tették a munkaügyi miniszter rende-
letét az idegen állampolgárok tartózkodási
engedélyének meghosszabbítására
vonatkozólag. Temesvárott a bizottság
tegnap a munkaügyi felügyelőség
Horváth Boldizsár-utcai helyiségében
már megkezdte működését. A bizottság
tagjai Bungetianu István állambizton-
sági vezérfelügyelő, Bottez György
munkaügyi vezérfelügyelő, Faur Li-
vius miniszteri igazgató, iparfelügyel-
ő, Baltescu János dr. a Reslea-művek
és Keller János, a Gyapjuipar igaz-
gatója a munkaadók részéről Pirov-
szky Károly szakszervezeti titkár, a
munkások képviselőjében. A bizottság
naponta délelőtt 9-11, délután 4-7-ig
működik és a hatalmas anyagot egy hó-
nap alatt fogja feldolgozni.

BEKEPAKTUM A BALKANON.
Belgrádból jelentik: Venizelos az új-
ságírók előtt kijelentette, hogy nagyon
szeretné, ha belgrádi tárgyalásainak
eredményeként Jugoszlávia és Görög-
ország között békepaktum létesülne.

POLITIKAI GYILKOSSÁG. Zág-
rából jelentik: Cetingrádban a pa-
rasztlelmokrácia népgyűlést tartott,
amelyen Budištyevics képviselő
beszélt. A gyűlésen résztvett
százan, mohamedán is, akik nemrég
léptek be a horvát parasztpártba. A
községnek azok a mohamedán lakosai,
akik nem léptek be a parasztpártba, a
gyűlés után megrohanták a parasztpár-
ti mohamedánokat és véres vereke-
dés támadt köztük. A verekedésnek
három halottja és nyolc súlyos sebe-
sültje van.

Prága, október 10.

Prágában nagy építkezési szeren-
cesétlenség történt, amely egy esomó
szorgalmas munkás életét követelte
áldozatul. Az egyik főútvonalon a
J a k e s-építési cég ötemeletes be-
tonpalotát épített. Ugylátszik azon-
ban, vagy még nedves volt a beton,
vagy pedig az előírásnál gyengébben
építették meg az épületet. Ötvenhat
kőműves dolgozott az épület belsejé-
ben és az állványokon, amikor az
épület alsó része hirtelen megingott,
majd pedig iszonyu robajjal az
egész épület bedőlt és a nyolcszáz
kilogram súlyú betonfalak maguk alá
temették a munkásokat. A szeren-
cesétlenség idejében arra közeledett egy
villamos kocsis. A közelben álló köz-
lekedési rendőr intett a kocsivezető-
nek, hogy álljon meg, amit az nem
vett észre. Akkor a rendőr felugrott a
kocsira és lefekezte azt. Ha a kocsi
nem állott volna meg, az összeomló
ház falai a kocsit az utasokkal együtt
tönkretesztek volna.

A szerenkesétlenség helyére a tűz-
oltókat rendelték ki, akik autójuk-
kon olyan gyorsan robogtak, hogy
az egyik utcakereszteződésnél egy
rendőrt halálra gázoltak.

A mentési munkálatokat úgy kezd-
ték meg, hogy a szomszédos ház pin-
cájából a magukat ásták az új ház pin-
cájába, ahol egy élő embert találtak.
Később számos hullát ástak ki a
romok közül, köztük három borzal-
masan összeroncsolt gyermekhullát
is. Az egyik beomlott betonoszlop alatt
egy fiatal nő holttestét találták,
amely teljesen össze volt lapitva. Éj-
félkor a megmentett súlyosan sebe-
sültek közül az egyik megőrült. A
hatóságok attól félnek, hogy az áldo-
zatok száma száznál több, mert az
összeomló ház nemcsak az ott dolgozó
munkásokat temette maga alá, hanem
sok arra járó embert is.

Prágában ujabban óriási módon
fellendült az építkezés, amely külön-
sen a külvárosokban nagy. Valószínű,

— miként a mostani szerenkesétlenség
mutatja — hogy az építkezések körül
számos felelőtlenség történt. A ható-
ságok ennek hatása alatt elhatározták,
hogy az összes új és készülő építke-
zéseket hivatalosan felülvizsgálják.

A katasztrófával kapcsolatosan
tegnap reggel Prágában építőipari
sztrájk tört ki. A munkások fel-
háborodással tárgyalják a szeren-
cesétlenség okait.

Nagy tömegű tüntetések vannak készü-
lőben. A rendőrség ugyan betiltotta
a felvonulásokat, azonban az elégedet-
lenek és kommunisták szitják a mun-
kákat és az a felvonulást minden
körülmények között megtartja. A bel-
ügyminiszter rendeletére széleskörű
ővintézkedéseket tettek. A rendőrség a
külvárosokban a főbb utvonalakat el-
zárta. A munkásság azonban egyre
fenyegetőbben viselkedik. A szeren-
cesétlenség színhelyén nagyszámu
kommunista verődött össze. Vezetők
beszéltek a tömeghez, szították a kor-
mányt, amelyet a szerenkesétlenségért
okoltak. A rendőrség számos kommu-
nistát letartóztatott. Köztük van
H a r u s kommunista képviselő és
H a m p e l szenátor.

Szerdán reggel összeszámolták a hi-
ányzó munkásokat és azok számát
latvanketűben állapították meg. A
romok alól kihúzták M o r a w e t z
vezető építésmérnököt és M a t e j-
k a mérnököt is. A munkások azt be-
szélik, hogy a két évtized még idejé-
ben menekülhetett volna, mert a ka-
tasztrófa bekövetkezésekor a földszin-
ten voltak közel az utcához és idejé-
ben észrevették a dőnő falakat.

Azonban félték a következmények-
től és szándékosan maradtak ott,
amivel tulajdonképpen öngyilkos-
ságot akartak elkövetni.

Szakértők a szerenkesétlenség okát
abban látják, hogy a város kimonda-
ta, azok a házak, amelyek december
végéig lakhatóvá válnak, adómentes-
sék lesznek. Ilyen körülmények kö-
zött az építészek siettek és nem vár-

ták be, amíg a betonoszlopok megme-
revedtek. Prága egyébként is homo-
kos talajon fekszik, ami több emeletes
betonházak részére nem biztos alap.
A mentési munkálatokat még tegnap
is folytatták. Reggel a pincéből ki-
hozta egy embert, akinek csudála-
tosképpen még a haja szála sem gör-
bült meg. Mikor a tűzoltók szorongat-
tatt helyezéséből kimentették, így kí-
áltott feljűk:

— Az Isten fizesse meg maguknak,
amit velem tetek!

Ez után anélkül, hogy a nevének
mondta volna, elfutott a szeren-
kesétlenség színhelyéről. Valószínű,
hogy a családjához szaladt.

Szerdán délelőtt a romok alól újabb
öt halottat és négy súlyos sebesültet
ástak ki. A kórházba szállított sebesül-
tek közül eddig négyen meghaltak.
Az eddigi halottak száma huszonnégy.
Az összeomlott ház romjai elborították
az egész uttestet és minden for-
galmat lehetetlenné tesznek.

Az utcán levő törmelék eltaka-
ritása közben egy teljesen össze-
zúzott autóra találtak, amely a ház
bedőlésekor arra járhatott. Utasait
azonban még nem lelték meg.

A mentési munkálatok még legalább
három-négy napig tartanak el.

Tegnap délelőtt kiásták a romok
közül az építés egyik vezetőjét. Man-
del mérnököt, akit súlyos sérüléseivel
a kórházba szállították, ahol megje-
lent a vizsgálóbíró és Mandel előtt
kijelentette a letartóztatást. Mandel be-
vallotta, hogy az alapzatot sokkal si-
lányabb cementből építették, mint
aminő elő volt írva és a keverési
arányt is többször meghamisították.
A romok között eltemert munkások
hozzátartózái többször áttörték a rend-
őri kordont, hogy övéik után kutas-
sanak. Egy asszony megálalta a fér-
je fejét és félőrülten szaladgált, m-
közben kereste többi testrészeit. Ed-
dig negyvenhat munkás hiányzik és
nem hiszik, hogy ezek élve kerülnek
elő.

Winternitz

hozza a
legszebbet
legolcsóbbat
legfinomabbat

női kabát és ruha-divatház
kizárólag Belv., Lloyd-sor, Löffler-palota

Tel. 906.

szövetkabátokban
szőrmekabátokban
és ruhákban
Saját szücsműhelyben átalakítások és javi-
tások lelkiismeretesen és olcsón készit-
tetnek

Sirva keresi rossz fiát

egy szerencsétlen anya és a bukaresti javítóintézet egyszerűen nem válaszol az aggódó levelekre

Temesvár, okt. 11.

Szegény asszony áll a rendőrségnek ama szobájában, ahol a cavargó-ügyeket intézik. Sir. A szegény asszony anyja és azért zokog, mert nem tudja, mi lett a fiából, aki a bukaresti javítóintézetbe került. A siró anya egy három esztendőes fiúcskát fog a kezénél és valahányszor az asszony sirása kissé erősebbé válik, a kis fiu is elpityeredik. A siró asszony özvegy Scharwatz Ilona gyapjúgyári munkásnő, aki a gyárvárosi Hájó-utca 19. szám alatt lakik. Két gyermeke van. A tizennégy éves Antal és ez a kicsi három esztendőes fióka. Most Antalt siratja. Amíg az anya naponta a gyárba járt, kénytelen volt gyermekeit otthon hagyni. Antalnak lett volna a feladata, hogy esőppnyi óccáéra felügyeljen.

Azonban ennek a feladatának nem felelt meg, a kicsi fiút egyedül hagyta odahaza, ő pedig elment pajtásokkal gombozni, csavarogni. Megtörtént az is, hogy Scharwatz Antal napokig nem ment haza. Koldult, apró lopásokat követett el és pajtáaival mindenféle gyanus helyeken járkált. A rendőrség végül is kijelentette, hogy a fiút a cavargótörvény értelmében kezelik és Bukarestbe küldi a javítóintézetbe. Az anyja, aki aggódott, hogy fiából eddigi életmódja mellett börtöntöl-elék lesz, beleegyezett abba, hogy Antal a javítóintézetbe kerüljön. Öt hónap előtt el is vitték oda és a szegény asszony tőle telhetőleg még fehérművel és ruhával is ellátta fiát, aki megígérte, hogy jobban fog viselkedni.

Scharwatz Antal, a tizennégy esztendőes fiu, elkerült Bukarestbe, azonban onnan nem küldött anyjának — pedig megígérte — semmi értesítést. Az anya nem bírta el a bizonytalanságot és a javítóintézet igazgatóságának írt és megkérte az ottani urakat, írják meg, mi van a gyermekével, mit csinál és hogyan viseli magát. A levélre azonban nem jött semmi válasz.

Gondolta, hogy a levél elveszett valahol a posta útján és azért ajánlott levelet küldött. Azonban az ajánlott leveleire sem jött felelet. Azóta még többször írt — összesen ötször — de a bukaresti javítóintézet vezetői egyszerűen sem tartották érdemesnek, hogy az aggódó anya levelére válaszoljanak. Pedig azt sem mondhatták, hogy nem értek, amit írt, mert a levelet románul íratta meg.

Mikor Scharwatz Ilona már nem bírta a nagy bizonytalanságot, magához vette két heti keresményét, ágyneműjét és téli ruháját zálogba tette és elindult a vonaton Bukarestbe a fia után. Megérkezett a nagy városba, kezében a javítóintézet címével addig kérdezősködött, addig lótot egyék utcából a másikba, amíg végre ott állott a javítóintézet kapuja előtt. Benyitott, az igazgató elé került és megérdeklődte a fiát. Amit akkor mondtak neki, attól majd a földre vágódott. Közölték vele, hogy Scharwatz Antal az intézet-

be jutva, szabóinas lett. Kiadták egy mesterhez, ahol napközben tanulta a ruhavarrást, este pedig visszatért az intézetbe. Azonban ezt a programot csak egy hétig tartotta be.

A hét végén nem jött vissza. Keresték a mestertől is, de ott sem mutatkozott többé. A bukaresti rendőrség is nyomozott utána, de hiába.

És Scharwatz Ilona miután két napon keresztül is hiába hajszolta eltűnt fiát, megtört szívvvel visszajött Temesvárra és magával hozta azt a kis batyut is, amelyben elemózsiát vitt a fiának.

Most itt áll szomorúan a rendőrségi

szobában és sirva adja elő panaszát. Vigasztalják, csitítgatják és ígérik, hogy hivatalosan érdeklődnek majd a fia után. Érthetetlenek találják azonban a bukaresti javítóintézet eljárását amely az anya minden sürgető levelét válasz nélkül hagyta.

Érthetetlen az is, hogy a fiu eltűnéséről nem értesítették a temesvári rendőrséget, amely Scharwatz Antalt hozzájuk küldte.

Pedig ez az értesítés kötelességük lett volna hivatalból is. Uglátszik azonban nem igen veszik Bukarestben a szívükre egy fiu eltűnését, kivált ha az a fiu magyar és az anyanyelvén kívül másképpen nem beszél.

Kubán Endre.

Kettévágott autóbusz amelynek hat utasa szörnyethalt, a többi pedig súlyosan megsebesült

Kassa, október 10.

Nagymihályról tegnap este harminc utassal egy autóbusz indult Málcára. Töketeremes közelében az országút egy helyen keresztezi a pályatestet és azon a helyen nincsen sorompó. Ugyanabban az időben közeledett a pályatesten egy tehervonat. A mozdonyvezető látta az autóbuszt, egyre fűtült neki, azonban ugylátszik a soffőr azt nem hallotta. Amikor az autóbusz a síneken járt, ugyanabban a pillan-

atban ért oda a vonat és a hatalmas mozdony valósággal kettévágta az autóbuszt. Egyik része több utassal együtt fölrepült a levegőbe és a mozdony tetejére esett, a másik részét kétszázötven méternyire magával vitte az autóbusz. A szerencsétlenségnek hat halottja, nyolc súlyos és tizenkét könnyebb sebesültje van. Ádám János soffőrnek, aki a szerencsétlenség pillanatában a mozdony tetejére repült, csodálatosképpen semmi baja nem történt

Kiméletlen harc

kezdetét jelenti be a horvát parasztdemokrácia követeléseinek érdekében

Belgrád, október 10.

A jugoszláv szkupstina pénteken ül össze. A helyzet még mindig igen feszült Jugoszláviában és azért valószínű, hogy zajos jelenetekre van kilátás. A szkupstina összejeléseivel egyidejűleg Zágrábban összeül a Belgrádtól távolmaradó horvát parasztdemokrácia is. A koalíció a szalonikii front áttörésének tíz éves fordulójának alkalmával rendezett ünnepségen sem vett részt. A parasztdemokrácia körében azért is igen nagy az elkeseredés, hogy Belgrád a szkupstinai lövöldözések óta álláspontjából egy jótányit sem engedett. Hír szerint a parasztdemokraták elérkezettnek látják az időt, hogy követeléseiket a legkiméletlenebb harccal kezdjék kivívni. Ez irányban már legközelebb döntő lépésekre határozzák el magukat és ki-

mondják az adóbojkottot. Predavec, a horvát parasztpárt titkára nyíltan hangoztatja, hogy akárhogy is akarnak megoldani a horvát-szerb problémát, a horvátok főtörökvése marad, hogy gazdaságilag teljesen függetlenek legyenek.

Sándor jugoszláv király a londoni Daily Telegraph részére interjút adott, amelyben kijelenti, hogy fájjalja azokat az eseményeket, amelyek júliusban a szkupstinában történtek. Reméli, hogy népeinek józansága megőrzi az állam egységét. A három testvérnépnek még nem volt ideje rá, hogy megismerje egymás nemzeti sajátosságait és hogy a parlamenti élet finomságait megtanulja, azonban nincsen messze az idő, amikor majd megértik egymást. Jugoszlávia nagy gazdasági problémák előtt áll, amelyek minden gondját lefoglalják.

Makulatura

kapható a
DÉLI HIRLAJ
kiadóhivatalában

Ravasz cigány

észjárásán nehéz kifogni

Temesvár, okt. 11.

Itineantu Mihály városi rendőr, aki a gyárvárosi piacon teljesített ellenőrző szolgálatot, észrevette, hogy Radu Trifu bukoveci illetőségű cigány, aki piaci árusítással foglalkozik, a fennálló tiltó rendelet ellenére kora reggel vásárol viszontárusítás céljából a cigány hatóságok zöld paprikát vásárolt, mire a rendőr igazoltatta és felírta. Radu bizalmasan félrehívta a rendőrt és husz leit nyomott a markába, hogy ne írja föl. Amíg a rendőr Radu Trifuval tárgyal, megfigyelte, hogy annak öccse, Radu Dumitru, ötven darab dinnyét vet. Mikor kérdőre vonta, ez is husz leit nyomott a markába. Itineantu a két cigányt bekísérte a rendőrségre és jelentést tett az esetről. Ezek tagadták, hogy meg akarták volna a rendőrt vesztegetni és azt mondták, hogy a pénzt csak azért adták, hogy engedje őket haza, mert otthon várják őket a paprikával és a dinnyével. Azt állították, hogy azt nem viszontárusításra, hanem házi elfogyasztásra vették. A rendőrtiszt csodálkozására, hogy miért vettek ilyen nagy mennyiséget, Radu Dumitru kijelentette:

— Ha a nagy uraknak szabad egyszerre sokat vásárolni, szabad a szegény cigánynak is, mert így olcsóbb. És nem tetszik tudni, hogy odahaza az asszonyok és a raikók milyen nagyon szeretik a zöld paprikát és a dinnyét!

A rendőrség a két cigány ellen hatósági személy megvesztegetése miatt megindította az eljárást.

Figyelem!

Kardos-telepre Kossuth-térről állandó omnibuszjárat éjfélig.

A szép akas lenni!

használon KULKA-télelőm-tejkrém, liliom-tejzappant, liliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil vasúti puvszertárában a „Fekete Sár” utcán Szeged városban.

Eladó szőlő

Gyórokon (Arad-Hegyalján) nyolc kat. hold nemes szőlő, présház, pince teljes felszereléssel, négyszobás lakóház, vincellér-lak, konyha-kert, 1 hold kenderföld, négyszáz méter utcai front az Arad-hegyaljai vilamos mentén szabadkézből eladó.

Az egész telepen villanyvilágítás.

Érdeklődőknek szíveséggel felvilágosítással szolgál:

Várnay Elemér dr. ügyvéd,

Temesvár, Str. Brediceanu 2.

2595

Lélekkong

ismét a temesvári városi nagytanács felett, mert nem elég román

Temesvár, okt. 10.

Az erdélyi nagyobb városok sorában talán Temesvár az egyetlen város, amelynek az 1926. évi községi választások során megválasztott nagytanácsa háborítatlanul és zavartalanul működik. Arad tanácsát kétszer, Brassóé háromszor, Kolozsvárét egyszer, Nagyváradét szintén háromszor oszlatták fel, nem beszélve a kisebb erdélyi városokról, ahol napirenden voltak a tanácsfeloszlások.

A legújabb híradások szerint most állítólag Temesvárra is rákerül a sor. Nem egyszer hangoztatták már a temesvári feloszlást is.

Még az Averscu-kormány idején Grefsoresan Kornél dr. akkori képviselő nem politikai, hanem jogi érve lések alapján utalt arra, hogy a temesvári városi tanács szabálytalanul alakult meg és ezért fel kell oszlattatni, mert akkor választotta meg funkcionáriusait, az állandó választmány tagjait, amikor a megyei tanács még nem alakult meg, a városi tanácsba tehát a megye tagjait nem delegálhatta és így ezek nélkül ejtették meg a szavazást. A feloszlátás azonban akkor elmaradt.

Most újból kísért a temesvári városi nagytanács feloszlátásának a lehetősége. A belügyminisztérium ugyan még nem küldött ki vezérfelügyelőt a szükséges előzetes vizsgálat megajtására és a bizonyítékok összegyűjtésére, de illetékes helyen úgy tudják, hogy a temesvári tanács feloszlátása most már nem késhetik soká.

A feloszlátási okok között, hír szerint, azt hangoztatják, hogy a jelenlegi városi tanács nem elég román és a kisebbségek túlsúlyban vannak abban. A múlt héten a Curențul egyik cikkében ezzel hozakodott elő és ennek alapján kérte a tanács feloszlátását.

Georgevici Lucian dr. főpolgármester jelenlegi bukaresti utazása is ezzel a kérdéssel áll összefüggésben és most már érthető, ha a főpolgármester a hivatalos titoktartás mögé vonulva nem volt hajlandó nyilatkozni bukaresti útjának célja felől. A feloszlátást különösen a liberális párt okiráltságából Temesvárott letelepedett tagjai forszírozzák, akik még nincsenek képviselve a nagytanácsban. A sokféle kombináció közül melyik áll közelebb a valósághoz, azt még nem tudjuk annyira azonban tény, hogy a városi nagytanács feloszlátásáról ismét a legkomolyabban beszélnek.

Cosma Aurél dr., a Bánság liberális politikai vezére, ezzel szemben azon az állásponton van, hogy a mai körülmények között a feloszlátásnak nincsen értelme és arra nem is kerül sor.

Megjegyzésünk csak az, ha a „tul-

sulyban levő” kisebbségek három évet át nem okoztak bajt a városi tanácsban, akkor nem kell félni ezentúl sem ennél frissebb és jobb ürügyet is találtak volna, ha már mindenáron a temesvári tanácsot is fel akarják oszlattatni.

A villamosvasut a hibás Pálffy Ilona elgázo ása miatt és ezért a bíróság kártérítést ítél meg

Temesvár, október 11.

Pálffy Dezső dr. nyugalmazott temesvári táblabíró Ilona nevű leánya mint ismeretes, 1927 július tizenegyedikén súlyos villamoszerencsétlenség áldozata lett, amelynek következtében jobb lábát bokában amputálni kellett. A balesetet követően Pálffy Ilona kártérítési pert indított a városi villamosvasut ellen és egy millió lei összegű kártalanítást kért, mert az amputálás révén férjhezmeneteli esélyei csökkentek és ezenfelül hatvan százalékkal munkaképtelen lett, amint azt Russu Titus dr., Prosteian Oktávián dr. és Urbanetz Ede dr. orvosszakértők igazolták. A kártérítési perben a temesvári törvényszék több tárgyalást tartott, amelyek során a villamosvasut a kereset elutasítását kérte. Tegnapra tüzte ki a temesvári törvényszék Feiler-Miclea dr. tanácsa ebben az ügyben az ítélet kihirdetését. A törvényszék kötelezte a városi villamosvasutat, hogy Pálffy Ilonának gyógy-

kezelési költségeit fejében 72.327 lei térítse meg, azonkívül ítéletileg kimondta, hogy a villamosvasut Pálffy Ilonának élete végéig minden év július tizenegyedikén, tehát a szerencsétlenség napján, havi négyezer lei járadékot fizessen, végül háromszázezer lei összegben köteles a városi villamosvasut fizetni Pálffy Ilonának anyagi kártérítés fejében. A 65.000 lei per költségeit is a város köteles megtéríteni. Az ítélet indoklása kiemeli, hogy a kártérítésekre vonatkozó törvény, valamint számos legfelső bírósági döntvény és az eddigi joggyakorlat alapján meg kellett állapítani a városi villamosvasut kártérítési felelősségét. Kiemeli az ítélet, hogy a villamosvasut semmivel nem tudta bizonyítani, hogy a szerencsétlenség Pálffy Ilona hibájából történt. Az ítélet kötelezi a várost arra is, hogy a havi járadékot visszamenőleg 1927. évi július tizenegyedikétől köteles fizetni. Az ügy felebbezés folytán a magasabb bíróság elé is kerül.

Ingyen szállítja

ismét a vasut a veszett kutyák által megmárt embereket a Pasteurbe

Temesvár, okt. 11.

Megirtuk annak idején, hogy az államvasutak vezérigazgatósága a múlt esztendőben megszüntette az ingyenes utazást azok részére, akiket veszett eb marta meg és akiknek kezelés miatt valamelyik Pasteur-intézetbe kellett utazniok. Ezeknek az utaztatása a városokat és községeket terhelte és mivel ez nagy összegeket emésztett föl, nagyon esnyján bántak az utalványozással. Temesvárról az ebmarta embereknek Kolozsvárra kell utazniok és minden ilyen utazás ezer leibe kerül a városnak. A múlt esztendőben ötszáz embert küldött a városi közegészségi hivatal Kolozsvárra és a mostani esztendőben oda-küldöttek száma szintén már körülbelül ugyanannyi. Temesvár városa ugyanis nem vette magára a felelősséget, hogy egyik-másik esetben, amikor nem volt teljesen bizonyos, hogy

az eb veszett volt-e, visszatartsa a megmárt embert. Nem mindenütt jártak el azonban ezzel a lelkiismeretességgel és bizony — különösen kis községekben — előfordult, hogy a Pasteur-intézetbe nem küldött emberekben kitört a veszettség.

A városok, községek és vármegyék együttes mozgalmát indítottak e tekintetben a régi rend visszaállítására. A mozgalomnak meg is van már az eredménye, amennyiben az államvasutak vezérigazgatósága, hogy ismét ingyen szállítja a veszett ebek által megmárt embereket a Pasteur-intézetbe. Az utazáshoz a városi főorvosi hivatal által kiállított hivatalos bizonylat szolgál, amelyet a vasuti jegypénztárnál lebélyegeznek és a mely így jegynek felel meg. Ezeket az utazási költségeket a vasut a közegészségügyi minisztérium terhére számolja el. A rendelet máris életbe lépett.

Juliska az új villamoskocsi neve — Pesten

Temesvár, okt. 11.

Budapesti jelentés szerint ott ma kezd meg járatait egy új típusú villamoskocsi, amelyet a Ganz-Danubius gyár készített. Az új kocsi három darab kerül forgalomba. Az első, melyet ma adnak át rendeltetésének, tréfásan Juliskának nevezték el. Az új villamoskocsi kétszer olyan hosszú, mint az eddigié. A felszállás a közepén történik és az ajtóól jobbra tizenkét, balra pedig tizenöt ülőhely van egy-egy oldalon. A kocsi vezető helye fölött két fényvédő üveg van, az ablakon pedig világos üvegtisztító, amelynek segítségével havazáskor, fagyban, vagy esőben az ablak tisztán tartható. A vezető teljesen elkülönített fülkében van és az utasok sem tolongással, sem beszéddel nem zavarják munkája közben. Az indulásra nem szíjjal huzott csengővel adnak jelet, hanem a kocsi három helyén acélrudakon kis fagömbök esüngenek, amelyek villanycsengő gombja van. A kocsi előtt életmentő háló van, amely az elütrött embereket felsepri és a készülék kosarába dobja. A légfék helyett mágnesfeket, a tuskófék helyett pedig szalagfeket alkalmaznak, amely a kocsit egy másodperc alatt megállítja. Azonkívül a vezető mellett és a kocsi peronján is vannak vészfékek. Mellettekben a kocsi ajtóit nem nyithatók fel.

Mi temesváriak megelégedhetünk azzal, hogy másutt gyorsan járó, az utazásra, valamint a fel- és leszállásra kényelmes kocsikat építenek. Nálunk ezzel szemben kényelmetlen skatulyákban kell a közönségnek szorongani, amelyeknek csak egy oldalon van szűk ajtajuk. Ezeket a sárgára festett és kerekre helyezett skatulyákat villamosoknak esufolják. Ilyen alkalmatlan villamoskocsik az egész világon nincsenek.

BRIAND POLITIKÁJÁNAK HARAGOSAI. Párisból jelentik: Amerikai újságírókörökben bizonyossággal tudják, hogy a flottaegyezmény szövege nem lopás, vagy vásárlás által jutott Hearst kezébe, hanem azt Horan újságírónak önként szolgáltatotta ki a francia külügyminisztérium két tisztviselője, akik mindig ellenlábasai voltak Briand politikájának. Az Excelsior értesülése szerint az okmány a Népszövetségnek működő francia delegáció titkárságának sokszorosított példánya volt.

A VOLT MONARCHIA KÖLCSÖNKÖTVÉNYEI. Bukarestből jelentik: Az utódállamok október tizenhatodikán Bécsben újabb pénzügyi konferenciát tartanak. Ezen az értekezleten szóba kerül a volt osztrák-magyar monarchia kölcsönkötvényeinek elismerési és revalorizálási ügye. Ez a kérdés sok ezer román állampolgárt is érdekel, akik kötvényeiket még 1921-ben bejelentették, de azóta semmiféle intézkedés nem történt. Ezen az értekezleten állapítják meg, hogy az utódállamok mindegyike milyen százalékban tartozik ezeket a terheket átvenni és állampolgárait kártéríteni. Romániát Dragonescu Titusz dr. pénzügyminiszteri vezérigazgató képviseli. Zanceanu Val, Romániának a Jövő-tételi bizottságban küldött megbízottjával együtt.

Kereszthuros

rövid fekete zongora jutányosan eladó. Hitelbank-palota I. emelet, ajtó 3. Megtekinthető d. u. 2-4-ig.

Fekete női télikabát,

használt, de jókarban, jutányosan eladó. Hitelbank-palota I. em., ajtó 3 d. u. 2-4-ig. 3031

Felöltözhet mindenki olcsón!

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

CSENDES IGNÁC
divatruházában. Gyárv., Kossuth-tér. Telefon 7 53

Férfiöltöny és kabát, valamint nőruha- és kabátszövetek, selymek, divat- és kalapbársonyok, flanellek, barchendek, vásznak stb. cikkek dus választékban. Szőnyegek és paplanokban nagy raktár.

Hírek

— **Hohenzollern herceg kitüntetése.** Bukarestből jelentik: Hohenzollern Fülöp herceg, tegnap kihallgatáson jelent meg a régensanács előtt, a herceget a régensanács a Károly-renddel tüntette ki. Hohenzollern Fülöp herceg az éjszaka folyamán utazik haza.

— **Orenian rendőrprefektus itthon.** C r e n i a n Aurél temesvári rendőrprefektus, aki néhány napot szabadságon volt és azt családja körében Kolozsvárott töltötte el, visszaérkezett Temesvárra és újból átvette a temesvári rendőrprefektúra vezetését.

— **Az utlevélszerzés új rendje.** Bukarestből jelentik: A belügyminisztériumban az utlevélek kiállítására vonatkozó rendeleteket eggyel gazdagították. Eddig az volt a rendszer, hogy a kérvényező aszerint, hogy mennyi időre kívánta az utlevelet kiállíttatni, annyi bélyeget vásárolt és azt a kérvény során csatolta a kiállítandó hivatalhoz. A legújabb belügyminiszeri rendelet másképpen intézkedik. Ezentúl nem bélyeget kell csatolni az utlevelekhez, hanem a bélyegilletéket az illetékes állampénztárnál készpénzben kell leróni és a pénzbefizetést igazoló nyugtát kell csatolni a kérvényhez. A hivatalos utak kárváriáját járó polgárok utlevélszerzése még nehezebbé vált ezzel az intézkedéssel. A rendelet ma vagy holnap Temesvárot is megérinti az illetékes hatóságok.

Temesvári kávések a nagyváradi szülésen. Az erdélyi és bánági vendéglősök és kávések most tartják meg évi kongresszusukat Nagyváradon, a mikor is a szakmát érdeklő kérdéseket tárgyalják meg. Temesvárról Kemény Béla, Mayer Lajos és Mednyánszky István utaztak el a nagyváradi kongresszusra.

— **Újabb csódkérvény a Mercur-bank ellen.** Megirtuk, hogy Baran Koriolán dr. temesvári ügyvéd a belvárosi Mercur-bank ellen csódkérvényt adott be a bírósághoz. A törvényszék a csódkérvény ügyében október hó huszadikán tart tárgyalást. Tegnap a Mercur-bank egy nagyszentmiklósi betevője szintén csódkérvényt nyújtott be a törvényszékhez a bank ellen.

• **Női filekalap- és schweiel sapkák legelőnyösebben** D a n i e l N. C. cégnél. Detalleadás a gyárépületben, Józseftér 12, a Küttl-térrel szemben.

— **Hősi halottak fája.** Budapestről jelentik: Gyöng község' en vasárnap leplezték le a hősi halottak szobrát. Az ünnepélyen ott volt Horthy Miklos kormányzó is, aki fevetette a gondolatot, hogy országsszerűe ültessenek a hősi halottak emlékére fákat. Így aztán nemcsak ligetek, hanem egész erdők is fognak létesülni. Horthy gondolatának megvalósulására országos mozgalom indul meg.

— **Pusztít a földrengés.** Mexikóból jelentik: Tegnap Mexikóban heves földrengés volt, amely Moszaka város déli részét teljesen elpusztította. A földrengésről a részletek hiányoznak.

MEGSZÜNT AKADALY. Belgrádból jelentik: A jugoszláv király tegnap aláírta a nettunói szerződést. Ezzel megszűnt az utolsó akadálya a Jugoszlávia és Olaszország közti jóviszonynak.

— **Halálozás.** A temesvári Eisenstädter-család egyik tagja halt meg tegnap az osztrák fővárosban. Buziási Eisenstädter Károly hetven éves magánzó szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt fiatalon Bécsbe költözött eleinte bankár volt, majd nyugalomba vonult. Haláláig egyetlen fivére és kiterjedt rokonágyászolja, amelyhez a Temesvárot élő Eisenstädter-család is tartozik.

— **Elutasított csódkérvény.** A temesvári törvényszék tegnap tárgyalta a nagyszentmiklósi leszámoló-bank tulajdonosa, C r a s t e a Aurél ellen benyújtott csódkérvényt. Crastea ellen ugyanis Kleitsch Katalin valkányi lakosnő kérte a csódkérvény elutasítását. A tegnapi tárgyalás során Kleitsch Katalin hivatkozott arra, hogy Crastea beszüntette a fizetéseit és ennek alapján kérte a csódkérvény elutasítását. Ezzel szemben Crastea vagyoni állagának hiteles kimutatásával igazolta, hogy a vagyona több a tartozásainál. A törvényszék nem látott okot fenforogni a csódkérvény elutasítására és Kleitsch Katalint kérésével elutasította.

— **A szabadfalvi korcsmáros rejtélyes halála.** Megirtuk, hogy a temesvári ügyészségnél névtelen feljelentést tettek Schuler János szabadfalvi korcsmáros hirtelen halála ügyében. A feljelentés azt tartalmazta; hogy a férjet felesége mérgezte meg. Az ügyészség a nyomozással a szakállhazai esendőséget bízta meg. Tegnap az özvegy beadványt intézett az ügyészséghez, amelyben kérte, hogy sürgősen folytassák le a vizsgálatot, mert ő ártaflan és egyttal nyomozzák ki névtelen feljelentőt is, aki ellen meg akarja tenni a megtorló lépéseket.

• **Nikkeltárgyak, finom acélárak, emaille- és alumíniumkonyhaedények, kristálytárgyak** leszállított áron, kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

— **Elfogták az izléstelen reklámhóstit** Bécsebből jelentik: Megirtuk, hogy W i n k l e r töltőtollkirály izléstelen reklámot csinált gyártmányainak azáltal a hírszéllel, hogy a Raxon két leány öngyilkosságot követett el. Mikor aztán a lányok által hátrahagyott csomagokat felbontották, abban Winkler töltőtollainak reklámját találták. Winklert az izléstelen reklám miatt tegnap letartóztatták.

— **A külföldi cipő importja.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium szakértő bizottsága tegnapi ülésén elhatározta, hogy a vámtarifa százhuszonhatodik szakaszát hatályon kívül helyezi, illetve helyesbíti. Ez a határozat a bőrgyárak akciójával áll kapcsolatban, valamint egy nagy cipőgyár behozatali ügyével összeköttetésben emlegetik.

— **Kedvező statisztika.** Budapestről jelentik: A magyar főváros lakossága szaporodik. Amíg a múlt esztendőben a halálozások ötszázötvenöt esettel mulak felül a születések számát, addig a mostani esztendő első kilenc hónapjában száznolevankettővel több volt a születés, mint a halálozás.

— **Monte Carlo konkurrensé.** Párisból jelentik: Egy francia és amerikai pénzemberekből álló konzorcium megvásárolta a Pyreneusokban fekvő független kis Andorra köztársaságot. Az a céljuk, hogy Andorrában nagyszabású játékkaszinót létesítsenek.

• **A Royal variete októberi szenzációs műsora** újabb számmal bővült. Mától kezdve naponként fellépnek Patt és Pattachon falrengető kacagató mokaikkal. Az utolsó évtized legkiválóbb művészei. A két kiváló artista minden este féltizenegy órakor a kávéházi műsor során kacagtatja meg a hálás közönséget. Tizenkét órakor a bárhelyiségben teljesen új műsor keretében színnel fellépnek. Nagyszerű kiegészítő műsor. Kétféle italok, figyelmes vizsgálás. Ball-tamarin.

— **Teknőbe fulladt gyermek.** Nádásról jelentik: Gyukis Vazul másfél éves fia tegnap tragikus körülmények között halt meg. A gyermek az udvaron egy cső tengerivel játszott. Játékozás közben a tengeri a vízzel telt teknőbe esett. A fiúcska ki akarta venni a vízből játékszerét, egyensúlyát veszítette és a teknőbe esett, ahol megfulladt.

— **Az ötven arany miatt.** Zágrábból jelentik: Bózsics Gyóka gazdag gazdálkodó a napokban akarta férjhez adni leányát, Jelenát és ősi szokás szerint ötven arany dukátot vásárolt számára. A dukátok vásárlásáról tudomást szerzett a gazda bérese és éjszaka két másik vársával behatolt Bózsics házába és követelte a dukátokat. Mint hogy azokat nem kapta meg, sorban a lakókra Bózsicsot, a feleségét és legényfiát. A lövöldözésre elősiettek a szomszédok, akiknek sikerült a rablót lefogni. A rabló Obodonics Iván, akit leartóztattak. Két társát, akik az öldöklés alatt odakint örködtek, szintén elfogták.

CHAMBERLAIN ÁTVESZI HIVATALAT. Newyorkból jelentik: Chamberlain angol külügyminiszter Szanfranciskóban fogadta az újságírókat, akiknek kijelentette, hogy egészsége most már teljesen kielégítő és a napokban már visszaindul Londonba. Chamberlain november elején újból átvesszi a külügyminisztérium vezetését.

— **Iv lámpa az erzsébetvárosi Telekház-téren.** Az erzsébetvárosi Telekház-tér, valamint az abba torkoló Mühl Vilmos, Korona és Tírol-utca gyenge világítása javítására a tér közepén vilamos ivlámpát helyeznek el. Az iv lámpa oszlopának elhelyezésére a beton alapzatot már megcsinálták. Most már hozzák az ivlámpát is. A Küttl-térre is hozták. Ott végre már csináltak rendezett világítást. Az Erzsébetváros közepén uraságoktól levetett ivlámpát kap. Persze, hogy okosabb lenne ezen a forgalmas téren, valamint a beléje nyíló frekvenciált utcákban rendezett világítást létesíteni, mint tették ezt legutóbb a Dózsa-utcaiban is.

Egyenruhászövetek

tanulók és egyetek részére, minden minőségben a legolcsóbban kaphatók

Rabong & Schneider

Belváros, Szent György tér, r. k. püspöki-palota. Telefon 13-38.

— **Elhunyt vasúti főellenőr.** Dindás Árpád nyugalmazott vasúti főellenőr a régi magyar vasutasgárda ismert tagja, tegnap déli félegy órakor Galamb-utca 2. szám alatti lakásán meghalt. Temetése október tizenkettedikén, csütörtökön délután öt órakor lesz a gyárvárosi Galamb-utca 2. számú gyászszobából.

— **Kiváló egyetemi tanár halála.** Budapestről táviratozzák: Magyar Géza, a budapesti tudományegyetem jogi karának tanára, aki a polgári törvénykezési jogot tanította, hatvan-négy éves korában meghalt. Az európai hírnév tudós valamikor a nagyvárosi akadémiák tanára volt.

• **Jakobi é teremben naponként káposzta és bahleves, reggel 3 óráig nyitva.**

„Olla“ a legelső endübb nyersanyagból, a modern szakado-mány eljárása szerint készült és bebizonyíthatólag a Gummitechnika legnagyobb vívmánya. Minden darab többszörösen ellenőrizve, tehát „Olla“ teljes garanciát nyújt.

No. 2886/1926 portárel

Publicație de licitație.

Subsemnatul portárel aduc la cunoștință publică că în urma Decizului cu No. G. 25564 1925 al Juecatoriel Urbană Timișoara în favorul firmei „Victoria“ Banca si Soc. Comerc. p. a. din Timișoara repr. prin dr. Bela Kovács și dr. Stefan Mihailovitz avocați din Timișoara pentru suma de 2863 Lei capital, interese de 12% socotite dela 18 V, 1925 și pentru spese în 1826 Lei deja stabilite și cele mai obveninde se fixează termen spre efectuarea Licitațiunei pe ziua de 20 Octomvrie 1928 ora 11 a. m. în Timișoara I. Bul. Regina Maria No. 6, pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sequestrate și anume: noptiere, masata de salon, tablouri, otoman prețuite în 6500 Lei.

Timișoara la 15 Septemvrie 1928.

Dr. Matolay
Portárel.

Porszivók

főző és fűtőkészülékek, villamos vasalók, rádiók és alkatrészek, drótok, kábelek, zsinorok, dugaszok, kapcsolók, szigetelők, Bergmann-csővek, villamos zseblámpaekmek, villamos égők, valamint egyéb szerelési tárgyak legolcsóbban is bő választékban

„Noris“ Societate de Electricitate

Timisoara, I. Str. Gen. Praporgescu 5. Szent György-tér, Kossak fényképész mellett. 2921

Képviseli: az Általános Bank és Váltóüzlet R.-T.

KILÉNEVENEZER LEVÉL A ZEPPELINEN. Friedrichshafenből jelentik: A rossz időjárás miatt a Graf Zeppelin tegnap nem indult Amerikába. Azonban startra teljesen készen áll.

Eddig kilénevezer levelet adtak fel, amelyeket a Zeppelin fog Amerikába szállítani. Tegnap Friedrichshafenbe érkezett Herrers tábornok, a spanyol katonai repülőparancsnok, aki Ekkener dr.-al akar tárgyalni. A spanyolok arra akarják megnyerni Ekkener dr.-t, hogy Amerikából való visszatérése után Sevilla és Buenos-Aires között próbapilótát tegyen.

— Éjjel megszöktek a kórházból. Werner Erzsébet és Kirner Emilia, akik a kórház venerikus osztályán voltak, három lepedő felhasználásával kötélhágcsót csináltak maguknak és ennek segítségével a múlt héten éjjel megszöktek a kórház emeleti helyiségéből. Az erkölcsrendészeti osztály nyomozást indított utánuk és Saguna Konstantin detektívnek sikerült a múlt éjjel a két nőt egy korcsmában megtalálni, ahol fiatalemberek társaságában mulattak. Előállították őket a rendőrprefekturára, ahonnan visszakerülnek a kórházba.

Hafüzercserejét jutányosan akarja beszerezni, vásároljon

Muresan György

fűszerkereskedésben 2906
Belváros, Hunyady-utca 9.

— Ősz ütközött már az új Ekspresz is. Bukarestből jelentik: Az Ovidiusz-ekspresz, amely Bukarest és Konstanca között közlekedik, tegnap Dorobanui állomáson összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés rendkívül heves volt, mindkét mozdony és három teherkocsi súlyosan megsérült. Egy fékezőt életveszélyes állapotban szállítottak a kórházba. Az anyagi kár több millió lei. Az ekspresz utasainak az ijedelmén kívül más bajuk nem történt.

Tolvaj cigányasszonyok. A rendőrség ellopta Dumitrescu Mariora, Bocz Róza és Bocz Katica cigányokat, akiket a piacon lopson érték. Mindhármukat átkísérik az ügyészre.

Az a temesvári nő, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Cordoneur) a Timisoara)

Gummiharisnya és gummifűző

bíven visszatükrözik a boka és test formáit. Kötészek és orvosi műszerek eredeti áron

Kecskemétynél, Timisoara

— Görbe Bálint — görbe utja. Görbe Bálint még csak tizenhat esztendő, de már nem egyszer adott munkát a rendőrségnek. Nagyon szeret elcsavarogni és olyankor mindig a detektíveknek kellett őt megkeresni. Az utóbbi hetekben úgy látszott, hogy megemberelte magát, mert munkába állott és rendesen viselkedett. Kiderült azonban, hogy Görbe Bálint csakis görbe uton tud járni, mert most egyszerre belekeveredett egy betöréses lopásba. A rendőrség letartóztatta.

* Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében ma a következő menü 50 lei: csirke pire leves, tejflesztök virstlivel, büfstök túrkörtöjással, almásbéles. Két fogásos esti menü 30 lei. Abonánsok házon kívül is felvétetnek. Ebéd vacsora 1800 leitől feljebb. Naponkint frissen esápoltt Rekord special sör.

Az asszony miatt

rtá: Tristan Bernard

— Mi van magával Leonné? Ugyan hagyja azt a szoknyát holnapra, ma inkább javítsa ki az uram felöltőjét. De mi az? Csak nem sir?

— Semmi, nagyságos asszony, semmi

— De mondja csak el, mi bántja?

— Ép ma négy éve... szegény fiam...

— Meghalt a fia?

— S még hozzá hogyan! Az én igazi nevem, nagyságos asszonyom Huch-nexné. Vidéken éltünk, Párisban nem ismer senki. Huszéves koromban mentem férjhez, az unokabátyám vett el. Hatheti házasság után hirtelen meghalt szegény. A kis fiam nyolc hónappal az apja halála után született. En ekkor, hogy magamat és kis gyermekemet fentartsam, átvettem a nagyném kis üzletét. Szépen kerestem, szépen neveltem a fiamat, aki mikor iskolába került, nagyon derék, okos, kiváló tanuló lett; tizennyolc éves koráig csak örömet szerzett nekem.

... Egyszer aztán valamelyik barátjának a házában megismerkedett egy környékbeli kereskedőnek a feleségével. Ekkor történt, hogy egy napon azzal a kérelemmel állott előm, hogy neki négyezer frankra van szüksége. Tudta, hogy van egy kis megtakarított pénzem. Természetesen megkérdeztem, mire kell a pénz. Eleinte himezett-hámozott, aztán bevallotta, hogy viszonya van azzal a bizonyos asszonnyal s ennek a férje most a csőd szélén áll és az ő megmentésére kell. Természetesen megtagadtam a kérését. Hiszen neki tartogattam a pénzt, de ekkora összeget nem akartam csak úgy kidobni az ablakon.

... Erre kijelentette, hogy elmegy a keresztapjához. Az öregúr nyugalomba vonult hordógyáros volt, kint lakott a város szélén, már a nyolcvan felé járt. Megmondtam a fiannak, ugysem kap tőle semmit, legfeljebb végzetesen magára haragítja. Hiába volt minden, elment. Este tizenegyig vártam rá, hiába.

... Reggel korán kimentem a piacra. Hát mit hallok! A kofák arról beszélgetnek, hogy a város végén tegnap egy rézgyertyatartóval agyonverték egy százéves öregot, valami hordógyáros volt szegény.

... Képzheti, nagyságos asszonyom,

milyen lelkiállapotban mentem haza. Amint belépek, ott találok a fiamat, Henrit, amint éppen a felöltőjét mossa. És sirok, jajveszékelek, ő csak áll, nyugodtan, még nekem kellett szörnyű helyzetének tudatára ébresztenem, siettettem, hogy meneküljön, kituszkoltam, a ruháit elástam az udvaron.

... Két nap múlva visszajött... visszahozta az asszony... ott lestek rá a detektívek az asszony háza körül; elfogták. Kihallgatás, tárgyalás, vádbeszéd, védőbeszéd; halálra ítélték. Henri nyugodtan fogadta az ítéletet, aztán körülnézett, mintha valakit keresne. Engem nem látott, mert nem is engem keresett...

... A tárgyaláson szóba került az asszonynak a neve; Henri megesketett, hogy Fannyval folytatott viszonyáról senkinek egy szót sem szölok, így hát hallgatnom kellett, pedig ez enyhítő körülmény lett volna a számára. Mióta Henri a börtönben ült, az asszony feléje sem nézett.

... Az ügyvéd felutazott Párisba kegyelemért. Ugy volt, hogy a vonata reggel fog megérkezni; szörnyű éjszákam volt, kétségbeesés gyötört, úgy éreztem, hogy most azonnal látnom kell Henrit!... Igen, de csak tegnap voltam nála, ma nem kapok engedélyt a látogatásra... Mindegy, a börtönbe siettem. Ismertem Bellot urat, a felügyelőt; beléptem, sirva fakadtam. Nem kérdezte miért sirok: ő már tudta, hogy a kegyelmi kérvényt elutasították. Eleinte semmi áron nem akarta meghallgatni könyörgésemet, de aztán megsajnálta és azt mondta, menjek csak vele, a folyosókon ugyanis koromsötétség van, bujjak meg mögötte s hát egy pillanatra megállhatok a fiannal s megölelhetem.

... Na, itt vagyunk, mondta Bellot ur a második emelet egyik cellája előtt. Aztán beszélt: Hucheux, valaki van itt, meg akarja csókolni magát...

... Felködült az alakja az ajtóban s halkán ennyit mondott: „Te vagy az Fanny?” Aztán arcomhoz simult az arcával és megcsókol, oly forrón, oly eszeveszetten, ahogy még soha az életben senki meg nem csókol.

... Nem vette észre, hogy én vagyok... Boldogan halt meg...

— A szociális missziótársulat józsefvárosi és erzsébetvárosi szervezete és a „Mercedes” és „Karitas” leányklubok október hó 13-án est-9 órai kezdettel a Novotnyban őszi mulatságot rendeznek. Műsor után sorsolás és tánc.

— A körfűrész sebesültje. Sintescu Vazul napszámos, aki Fekete János fakereskedőnek a Mező-sor 14. szám alatt levő fatelepén dolgozott, kezével nagyon közel került a körfűrészhez, amely négy ujját levágta. A mentők első segélyben reszesítették, azután a kórházba szállították.

— A Déli Hírlap panaszkönyve. A posta a következő levelet hozta: Igen tisztelt szerkesztő ur! Semmi sem tart örökké és így az utcai kövezet sem. Meg tudom tehát érteni, hogy a kövezetet javítás céljából felszedik. Az is érthető, ha a kövezet felszedése azért történik, mert vagy a villamos pályát, vagy pedig a csatornát, vízvezetékét, gázcsöveket kell javítani. Azonban ilyenkor az ész diktálta eljárás az volna, hogy a kövezetet kisebb területeken szedik föl egymásután és úgy eszközölik a javítást, hogy a forgalomnak minél kevesebb akadályja legyen és hogy a munka minél kevesebb port verjen föl az utcában lakók és az ott járók nem kis bosszúságára. Nálunk a Bem-utcában is feltépték a kövezetet és javítják. Az utca valóságos Szahara. Nálunk most az sem hal éhen, akinek nincsen enniavalója, mert annyi port kell nyelni, amennyi beléfer. Kérem ennek a panaszos levélnek közlését, hátha használ.

Városi Színház október 18

DOHNÁNYI
és
Kilényi

gyűjti hangve senve. Jegyek 40-200 lei

— Gyilkosság a templomban. Newyorkból jelentik: Most állott a bíróság előtt Francis Norris anglikánus lelkész, aki ez év januárjában a templomban istentisztelet alatt agyonlőtte Ripp nagykereskedőt. A bíróság felmentette Norris-t a gyilkosság vádjától, mert önvédelemből használta revolverét. Norris prédikációjában a telhetetlen gazdagokat ostorozta, akik keresztény emberhez nem méltó életet élnek és célzásokat tett a templomban jelenlevő Rippre, akiről ezt mondotta: hogy jelenléte meggyalázza a templomot. Ebben a pillanatban felemelkedett helyéről a kipredikált Ripp és revolvert rántott elő. A pap azonban gyorsabb volt, nadragjának hátulsó zsebéből villámgyorsasággal rántotta ki revolverét és mindjárt rásütötte Rippre, aki szíventalálva, holtan rogyott össze. A felmentő ítélet egész Amerikában közmelegnyugvást keltett.

KUBELIK
HEGEDÜESTJE

Október 13 szombat

Jegyek Banátnál

— Meseéü.án. A Magyar Nőegylet leánytagozata a a jövő szombaton, október 20-án délután három órakor a belvárosi moziban nagyszabású mese-délutánt rendez. Koró Pál bácsi szebbnél szebb új meséket fog mondani. Ezenkívül lesznek gyermekszereplők is, akik táncolni, énekelni és szavalni fognak. A gyermekeknek ezen a mese-délutánon sok kellemes meglepetésben lesz részük.

— A Déli Hírlap Budapestén ahonnan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 19.

* Refet Sureya, Abdul Hamid szultán unokahuga a török forradalom után Párisba került és beiratkozott a Sorbonnera. Tanulmányai közben táncolni tanult és többé nem tért vissza Törökországba. A világ legnagyobb és legérdekesebb városain keresztül vitte a sorsa, mindenütt táncolt, mindenütt ünnepelték. Kalandos pályájának egyik állomása most Temesvár, ahol Royaharban minden éjjel pontban tizenkétfelét órakor a parkettra libben Refet Sureya a szultán unokahuga.

Lapárusító

magas jutalékkal felvétetnek

Szt. György-tér 4.

Sport

Nemzetközi motorkerékpárverseny. Ritka sportatrakcióban lesz része a temesvári közönségnek október huszonegyedikén. Ekkor rendezik ugyanis a temesvári sportterület nemzetközi motorkerékpárversenyét. Erre a célra készülő pályán már az utolsó munkát végzik és az jóval a verseny előtt készen lesz. A verseny előkészítő bizottságának elnöke Horváth Lajos az összes számottevő külföldi sportegyesületekkel érintkezésbe lépett és már eddig is számos külföldi versenyző ígerte meg részvételét a nemzetközi temesvári motorkerékpárversenyen. Tegnap egy angol motorkerékpárgyár kérte az előkészítő bizottságot, juttassa el hozzá a verseny feltételeit, mert gépeiket indítani óhajtják a versenyen. A verseny tiszta bevétele a temesvári stadion felépítési alapjás szolgálja.

Megsemmisített mérkőzés. Budapestről jelentik: A múlt hét futballeredményei sorában nagy feltűnést váltott ki hogy a Ferencváros, Magyar ország profiligájának első helyen álló csapata, 3:1 arányban vereséget szenvedett a Hungáriától. A vereség közvetlen oka a Ferencváros gyenge halvesorának tudható be. Most — mint budapesti távirat jelenti — a magyar professzionista szövetség hivatalból foglalkozott a Ferencváros—Hungária mérkőzés eredményével és azt megsemmisítette. A profiligá vezetősege megállapította, hogy mindkét egyesület bejelentetlen játékosokat szerepeltetett. Tekintettel a két egyesület jóhízelelő eljárására, a szövetség eltekintett a megbüntetésről, de a mérkőzést megsemmisítette és annak újrajátszását rendelte el.

Rádió

Csütörtök (Október 11.) Budapest. 12 óra: Zongorahangverseny. 5 óra 45: Magyar nóták. 8 óra 10: Vencell Béla ballada-estje. 8 óra 45: Operatörészletek. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Népszerű-est. Berlin. 5 óra: Délutáni zene. 8 óra: Udine című romantikus opera közvetítése. Breslau. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. Langenberg. 1 óra 5: Déli hangverseny. 8 óra: Kamarazene. 9 óra: Walkürök opera harmadik felvonása. München. 4 óra: Harmoniumhangverseny. 5 óra 30: Zene. 7 óra 30: Kamarazene. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. Prága. 12 óra 15: Déli hangverseny. 7 óra 30: A cseh filharmonikusok hangversenye. Róma. 5 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Cineili című operett közvetítése. Stuttgart. 1 óra: Déli hangverseny. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Egyázi zene.

Péntek (Október 12.) Budapest. 12 óra Kamarazene. 4 óra: Mese-délután. 5 óra 30: Citerahangverseny. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 5 óra: Zeneakadémia hangversenye. 8 óra 5: Tosca opera közvetítése. Brünn. 12 óra 15: Déli hangverseny. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. Königsberg. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Hangversenyközvetítés Berlinből. Langenberg. 1 óra 5. Déli hangverseny. 8 óra: A házzenekar hangversenye. 10 óra 10: Esti hangverseny. Nápoly. 5 óra: Énekhangverseny. 8 óra: Werther című opera közvetítése. Prága. 12 óra 15: Déli hangverseny. 4 óra 30: Zene. 7 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 10: Esti hangverseny.

Közgazdaság

Megszigorították újból a devizáknak külföldre való utalását

Bukarest, okt. 10.

A lei árfolyamának lemorzsolódása következtében a bukaresti pénzpiacra idegesség uralkodik. Ezt az idegességet fokozza még a Nemzeti Bank mellett működő devizaellenőrző hivatal legújabb rendelkezése is. Tegnaptól kezdve ugyanis a devizaellenőrző hivatal csak a legindokoltabb esetekben engedélyezi külföldi devizáknak az országból való kiutalását és az országban lévő devizakészletet szigorúan a kezében tartja. A devizahivatal csupán azoknak a devizáknak az átutalását engedélyezi, amikor kézzelfoghatóan igaz-

olják, hogy a devizák esedékes váltók, vagy külföldi tartozások fedezésére szolgálnak. De ezeknek a követeléseknek fedezésére szolgáló devizákat is csak a váltólejárattal követő napon, egy nappal az óvatolás előtt engedik átutalni, amikor a devizaellenőrző hivatal már meggyőződést szerzett arról, hogy a romániai adós a fizetés teljesítésére nem tud haladékot kapni. A szigorú intézkedésekkel a lei további áresését akarják megakadályozni, de viszont az ország hitele és a kereskedők presztízse veszít ezzel a megszorító intézkedéssel.

Színház

A magyar színtársulat november elsején kezdi meg a szezont

Fehér Imre, a temesvári magyar színház új igazgatója, tegnap Temesvárra érkezett, hogy a magyar színdiényre vonatkozó előkészületeket megtegye. Fehér Imre megjelent a város házában, ahol Georgevici Lucian dr. főpölgármester távollétében Gradiariu Emil kulturtanácsnok fogadta. Az igazgató bejelentette, hogy a magyar idényt Temesvárott november hó elsején óhajtja megkezdeni és az négy hónapig tart. Közben lesznek román előadások, amikor a színházat át kell engedni.

Fehér Imre nagyjában már megszervezte társulatát, melynek névsora a következő. Lengyel Irén primadonna, Fekete Rózi szubrett, Jávorka Berta hősnő, Vékony Ilona vigjátéki naiva, Fülöp Joli koloraturénekesnő, Szücs Irén komika, Bence Klára és Szabó Gitta balettáncosnők. A társulat férfitagjai a következők. Fehér Imre színgazgató, Ládányi Imre igazgató helyettes, Szücs László bonviván, Fratta Géza vigjátéki bonviván, Darvas Ernő jellemszínész, Felhő Ervin tán-

MOZI

Belvárosi Mozi: Csütörtök és péntek, (Október 11 és 12)

Gyárvárosi Mozi: Vasárnap (Október 14)

Mehalai Mozi: Szombat (Október 13)

A bajtársak

Nagy hősköltevény a levegő hőseiről. Hogyan lesz a legelkeseredett ellenségből jóbarát, közös veszélyek és a harc egy magas eszményéért.

A főszerepekben:

Jean Dax, Claire de Lorez, George Charlia

Monopol: Dorian-Film, București.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor és délután 3, 5, 7 és 9 órakor.

1084

coskomikus. Csók a József buffó, Kovács Imre rendező, Szabadka Miklós buffó. Szabados Árpád társalgási színész és Nagy Laci lírszerelmes. A társulatot tíz tagú férfitársulat és tizenkét görög egészíti ki. Kormester Schreiber Alajos.

A leendő temesvári társulat jelenleg Nagyenyeden működik és onnan jön hozzánk. Az együttes november elsején Bánffy Miklós gróf Naplegetta című egyfelvonásosával kezdi meg a temesvári idényt, ezt követően pedig az Abris Rózsája című amerikai énekes vígjáték van műsoron. Bemutatóra kerül ezután a Régi nyár című hangulatos operett.

A német opera előadásai. A leendő operatársulat tegnapi előadásával megerősítette a temesvári közönséget. repülő hollandi című Wagner-operát került színre, amelynek egyes szerepeket az előadók kitűnően énekeltek. A operatársulat ma este tartja második előadását és ez alkalommal Bismarck György örökszépességi négy felvonásos operája, Carmen kerül színre. A című szerepben Beck Paula, a legjobb Carmen lép föl. Michaelát Schweibler Magda, a torreador Escamill Brandt Géza, Don Josét Ritterheim Abin, Zuniga hadnagy Puntschardt György énekel. Mindezekről a bécsi és berlini kritikák a legteljesebb elismerés hangján emlíkszik meg. Holnap este Kionzl Vilmos híres operája, az Evangelium. A bibliás ember — kerül színre.

Dohnányi, a világ egyik legkiválóbb zongoraművésze és immár világhírű tanítványa Kilenyi, tartják meg a hó 18-án csütörtökön egyetlen hangversenyüket a város színházban. A rendezőség igen olcsó helyarákat állapított meg, azonkívül gondoskodott egy valódi Steinway-zongoráról is, úgy hogy Dohnányi hangversenye sokáig emlékezetes marad Temesvárott. Jegye 40—200 lei a színházi pénztárnán.

Törvényszék

A ballonáros kellemetlen kalandja. Megirtuk annak idején, hogy Szabadfalun az ottani bucsu alkalmával Rosengarten Vilmos ballonáros megverte két csendőr, akinek egy polgári ruhás ember segített. Ez utóbbi Giulvezan Lázár volt, aki fölött törvényszék tegnap ítélkezett. A bíróság Giulvezánt vétkesnek találta és ezért egy hónapi elzárásra ítélte.

Kabátolvaj a bíróság előtt. Egyszer hét előtt a Lloyd-kávéházban az egyik fogasról ellopták Bíró József temesvári magántisztviselő új felöltőjét. Bíró József másnap a józsefvárosi állomásom járt és ott egy fiatalemberrel felismerte saját kabátját. Az illetőt bekísérték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Babreich Mihályra hívják és brassói illetőségű fényképészegéd. Elmondotta azt is, hogy munka nélkül volt és a kabátot el akarta adni, hogy hazautazhassék. A temesvári törvényszék tegnap tárgyalta a kabátolvaj ügyét, aki töredelmes vallomást tett. Hivatkozott arra, hogy végső kétségbeesésében vetemedett lopásra. Mivel a tulajdonos kára megterült és különben sem kérte a vádlót büntetését, a törvényszék Babreich Mihályt egy havi fogházra ítélte, a ítélet végrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

Próhirdekések

Levelezés

Éves urileány, szórakozás céljából kizárólag uriflúk ismeretséget keresi. Leveleket „Fekete szem” jelígre a kiadóba kérek. (3050)

Szórakoztatna leveleivel egy fiatal csinos urileányt? Leveleket „Szórakozás” jelígre a kiadóba kérek. (3051)

Alkalmazás

Lezdő magyar-német gyors és gépirónó azonnalra kerestetik. Ajánlatokat „1500” jelígre kérek. (3101)

Allást keres

Intelligens, jómegjelenésű fiatal urileány, gyakorlatta, fogorvosi műterembe november 1-ére assistens állást keres. Szíves megkeresést „Assistens” jelígre a kiadóba kérek.

G-két órai román magyar gépirást vállal esti órákban perfect gépiró tisztviselő. Cim a kiadóban. (3068)

Adás-vétel

Eljese új asztali tüzhely sürgősen eladó. III. ker., Korona-utca 13, balra 2. ajtó.

Harban levő férfiruhák, férfi téli és átmeneti kabát és finom öszitéli nőiruhák, női télikabát olcsón kapható. Cim a kiadóban. (6000)

Éli vaskapu 2 m magas és 130 cm széles, olcsón eladó. Cim: II. ker., Rékási-ut 4. (3025)

Olcsó talpbőrök, felsőbőrök kaphatók. Hammer, bőrgyári lerakat, Timisoara, Bonnáz u. 20. (154)

Érdekes nyhábutor eladó, esetleg lakással együtt átadó. Hunyadi-ut 8. Rusz József. (3055)

Érdekes szobák, konyha, hat tehénnek való istálló, disznóól, baromfiház, 1000 m²-es, konyhakertszetből álló gazdaság a Bega mellett 160.000 leierért eladó, esetleg Temesváron házáért elcserélhető. Bővebbet Józsefváros, Zrinyi u. 11. (3064)

Lakás

Érdekes a Belvárosban egy modern 4 szobás lakást, lehetőleg a Lloyd-soron. Cimeket „Lelepet nem fizetek” jelígre kérek (3448)

Érdekes egy 6-8 szobás lakást a Lloyd-soron vagy a Liget-uton. Cimeket „Modern” jelígre a kiadóba kérek. (6412)

Érdekes két szobás, konyhás lakást bármely városrészben. Cimeket kérek a kiadóba. (3100)

Különféle

Érdekes ellátási kaphat 1-2 fiú zsidó családnál. Gondos felügyelet, közel a zsidó liceumhoz. Cim Engel, Erzsébetváros, Hungaria ut 3. szám, I. em., 7. ajtó.

Érdekes istálló 15-től kiadó. Cim: Szilágyi-utca 37. (3058)

Érdekes kabátok 700-800-1000 leierért, kosztümöt 1000-1200 leierért, ruhákat a legújabb divat szerint mérsékelt áron készít E. Moser, párisi nőiszabó IV. ker. Bonnáz-utca 4, a zárdával szemben. (3061)

Érdekes kedden délelőtt a Hunyadi-ut 23 számú a Küttl téri villamos megállóig sárga boríték hivatalos iratokkal. Kérem a becsületes megtalálót jutalom ellenében Fröbl utca 5, ajtó 12 leadni. (3069)

Érdekes kőgőrgő kőgőrgő gyártmányu. bérbeadó esetleg eladó. Cim: IV. ker. Bonnáz-u 12, II. em. 12. (3070)

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gábor Emil

(Folytatás).

15

Néhány pere múlva már el is érkeztek céljukhoz. Az udvaron egy lelket sem láttak. Bementek a házba és végig haladva a folyosón benyitottak az ebédlőbe. Néma esend fogadták őket. Az asztalon két gyertya égett.

Keményné egy javakorbéli, de még csinos asszony, az egyik fotelben ült és zsebkendőjével könnyeit szárítgatta. Kemény János a díványnon feküdt és merően nézett maga elé.

Mikor a bírót a szolgálja elhívta a kastélyból, szinte léleketét vesztve, hazafelé szaladt. Otthon nagy kétségbeesés közben, sirva találta a feleségét.

Kemény ijedten kérdezte meg a feleségét, hogy mi történt. Az azonban képtelen volt neki szóval választ adni. Némán nyújtott neki egy levelet, amelyet Kemény azonnal olvasni kezdett. Mihelyt azonban néhány sort olvasott belőle, iszonyu felhőrdüléssel a földre zuhant.

Az asszony, aki eddig magánkívül volt, látva férje állapotát, szinte esdálatozó módon egyszerre erőre kapott és érezte, hogy a férjét nem szabad segítség nélkül hagyni.

Az asszony bekiáltotta a cselédséget és azok segítségével Keményt a díványra fektette. Azután elszalasztotta a kocsist az orvost. Pista kocsis a kastély felé futott, hogy elhívja onnan Földi doktort. Utközben azonban találkozott Rubulescuval és azt látta a beteghez.

Rubulescu Péter azzal foglalkozott, hogy gyógynövényeket gyűjtött és azokkal kereskedett. Valamikor laboráns volt Földi doktornál, majd a gyógyszerésznél is. Nagyon okos és szemfüles ember volt. Később kuruzslásra adta magát és a parasztok között nagy tekintélynek örvendett. Titokban arról sugdoskák az emberek, hogy Rubulescu a mérgekhez is ért.

A kocsis, amikor az uton Rubulescuval találkozott, nem sokat gondolkozott, hanem a gyors segítség reményében magával vitte őt a községi bíróság házába.

Rubulescu látta, hogy a bírót a szél ütötte meg és nem sokat teketőrizott, hanem eret vágott rajta.

Kemény János nemsokára visszanyerte eszméletét, azonban sokkal gyengébb volt még, semhogy beszélni tudott volna.

Tekintetét körüljártatta a szobában, mintha valakit keresett volna.

Később aztán visszanyerte beszélő képességét is és csak ennyit mondott: — Palmer!

A községi jegyzővel akart beszélni. Felesége éppen fel akart emelkedni, hogy a szolgát a jegyzőért küldje, a mikor Palmer, Földi doktor és Sebestyén megjelentek a küszöbön.

A jegyző láttára Kemény föl akart emelkedni, azonban Palmer hozzá sietett és gyengéden visszanyomta az ágyra. Azután arra kérte, hogy viselkedjék nyugodtan és ne izgassa magát. Kemény azonban nem figyelt a

jegyző szavaira, hanem siráncokozó hangon rebegte:

— Ah, ha a szerencsétlen gyermek legalább idehaza halt volna meg, hogy utolsó pillanataiban a karjaim között tarthattam volna. Akkor nyugodtabb volnék. Így azonban ki tudja, hol és hogyan halt meg és ki tudja, hol van a holtteste. Kedves barátom, Palmer, magának segítségemre kell lennie abban, hogy a gyermekem holttestét megtaláljam.

Ezeket mondva, erőltetül visszahanyatlott a díványra és az arcán könnyek folytak végig.

Palmer megragadta a bíró kezét.

— Az Isten áldja meg, mondja el nekem, hogy mi is történt. Beszélje el nyugodtan.

Kemény megkísérelte, hogy újból beszéljen. Azonban a feltörő zokogás teliesen elnyomta a szavát.

A dívány mellett volt egy asztalka. Azon feküdt egy levél. Kemény felvette a levelet és azt odanyújtotta Palmer jegyzőnek.

A jegyző a levéllel odalépett az asztalhoz, amelyen a két gyertya égett és olvasni kezdett.

A jegyző reszkető kezekkel tartotta a levelet, amelynek írását itt-ott elmosdítá délután a kétségbeesett szülők könnyei. A levél szövege a következő volt:

Szeretett szülőim!

bocsásatok meg, ó, bocsásatok meg a ti szerencsétlen lányotoknak. Ne haragudjatok reám, amiért végtelen fájdalmat okozok nektek. Vétkeztem ellenetek és nem vagyok méltó, hogy édes anyámnak az arcába nézzek és apámnak a kezét megfogjam. Igen, vétkeztem, mert hittem egy férfi szerelmi esküjének, aki most elhagyott engem. Nem akarom szegyenemet túlélni. Elmegyek messzire és mire ti ezt a levelet megkapjátok, akkor én már nem leszek az élők sorában. Az én számomra már csak a halál jelent vigasztalást. Még egyszer kérek benneteket térden állva, bocsásatok meg a ti szerencsétlen lányotoknak.

Laurának.

A levél olvasása közben Palmer jegyzőnek is könnyek szöktek a szemébe. Mikor az utolsó sort is elolvasta, önkénytelenül is ez a szó szaladt ki ajkán:

— Gazember!

— Igen, gazember az a férfi. — kiáltott Kemény János — gyáva esábitó, aki az én kedves ártatlan leányomat elbűvöndítette és azután elhagyta. Csak tudnám, hogy ki az az illető és hol találom!

Kemény János elhallgatott és gondolkodásba merült el.

Hirtelen, mintha villámsugár cikázott volna agyán keresztül, felkiáltott:

— Szednitzy Tádé gróf!

Palmer jegyző és Földi doktor, akik már előbb is gyanakodtak a grófról, sokat mondóan hallgattak. Kemény János azonban folytatta szavait:

— Hát vaksággal voltam én megverve? Hát nem láttam, hogy mennyit forgolódik a gróf leányom körül? És ezt a nyomorultat fogadtam én vendégszeretően a házamba, kezét szorítottam vele és barátomnak neveztem. A gazember!

(Folyt. köv.)

Részvényalírási felhívás

A

Sváb Központi Bank R.-T.

1927. évi október 31-én kelt 279.602 számú kormányhatósági jóváhagyás alapján alaptőkéjét

20 millió leiről 50 millió leire

emelte, amely alkalommal 300.000 darab 100 lei névértékű új részvény a következő feltételek mellett kerül kibocsátásra:

Minden jelenlegi részvényes, akinek jelenleg öt részvénye van, igényt tarthat százhuszonöt leies árfolyamon egy új részvényre. ezenkívül még öt lei költséget tartozik részvényenkint fizetni.

A régi részvényesek elővételi jogukat legkésőbbben 1928 október 20-ig az intézet főpénztáránál, a fióktintézeteknél és az ekspozitúráknál gyakorolhatják és a régi részvényeiket (szelvények nélkül) kötelesek ugyanottan lepecsételést végett letétbe helyezni.

Az újonnan jegyzet részvények a jegyzés alkalmával teljes összegben kifizetendők. A részvény-

jegyzésről a részvénytjegyző ideiglenes szelvényt kap, amelyre a részvények ellenértékének kifizetését is rávezetik.

Mindazok a részvényesek, akik elővételi jogukat a fentjelzett időpontig nem gyakorolják, ezt a jogukat elvesztik és az igazgatóság jogosult a fennmaradó részvényeket továbbadni. Az új részvények 1929. évi január elsejétől kezdődőleg már osztalékra jogosítják fel a tulajdonosokat. A részvények után befizetett összegekért a befizetési naptól egészen 1928 december 31-ig 8 százalék kamatot fizetnek.

A Sváb Központi Bank igazgatósága

Déli Hírlap

1928 OKTÓBER 12

LEGUJABB

IV. ÉVF. 238. SZÁM

A törvénytisztelet írja elő a vádlottak felmentését — mondotta Vicol dr. ügyvéd véd- beszédében és felelősséget vállalt Aradi Viktorért

Délelőtt és délután lesz tárgyalás

Kolozsvár, okt. 11.

A kommunisáper tegnapi tárgyalása a védőbeszédnek jegyében folyt le. A közönség feszült figyelmével kísérte Vicol Konstantin dr. védő nagyszabású beszédét, aki folytatta kedden megszakított védőbeszédét. Vicol dr. hatalmas felkészüléssel állott a védelem sorompójába és öbök között ezeket mondotta:

— A forradalmat nem személyek, nem bizonyos csoportok szervezik, a lázadást pedig kisebb csoportok forralják és eredményük rendszerint az elfojtás. A szocialis forradalom társadalmi folyamatnak az eredménye. Ez a társadalmi folyamat kiérmelődik és nincs az az államhatalom, nincs az az eszköz, amellyel meg lehetne gátolni. A szocialis forradalmat mindenkor egy-egy társadalmi osztály krikristályosodása tenyésztette ki. A feudális mus megszülte saját gyilkosságára a burzsoáziát. Ha nem tekintjük elfogultan a dolgokat, úgy megállapíthatjuk, hogy a kapitalista imperiálizmus, követve a forradalom szükségszerűségét, megteremtette a maga ellenlábását a proletáriátust.

A proletáriátus felfelé való törekvését nem egyének, nem földalatti klikkek csinálják, hanem annak is megvan az időszerűsége.

Az új eszméket talán legtöbbször a jelenlegi uralkodó osztály veszi föl és tárgyalja meg. Hiszen a bukaresti Intitutul Socialban éppen úgy vitatják a kapitalizmus berendezését, mint ahogy előadást tarthatnak a marxizmusról a kommunisták.

Vicol dr. védő ezután a per anyagát a bizonyítási eljárást és annak módszerét boncolgatja. Mint a legreakciósabb román jogtudós, Garboviceanu munkáiból hoz idézeteket és ennek alapján megállapítja, hogy bizonyítékok nélkül csak a forradalmi törvényszék ítélkezik.

Ebben a perben pedig — mondja Vicol dr. — éppenséggel nincsenek

bizonyítékok, ezzel szemben Romániában forradalom sincsen.

Azt a körülményt pedig különösen figyelembe kell venni, hogy a hadbíró-ság nem forradalmi intézmény.

Védőbeszédé további részében azt fejtegeti, hogy vádat csak bizonyítékok és pedig tisztázott bizonyítékok alapján lehet és szabad emelni. A hadbíró-ügyész bizonyítékai azonban nem helytállóak, mert — és itt megint Garboviceanu tanárra kell hivatkozni — azok a bizonyítékok, amelyeket önvallomásokból esatoltak egy ügysz, csak abban az esetben lehetnek perdöntőek, ha azok a bizonyítási eljárás során felállított tények megfelelnek. A legrosszabb esetben akkor lehet ezeket a bizonyítékokat tekintetbe venni, ha a vádlottak szabadon vallottak és vallomásukat a főtárgyaláson is fentartották.

Már pedig ebben az esetben szabad-akaratról szó sem lehetett. Vetköztessék le Avramescut és még ma is, félesztendő elmúltával meglátszanak a rettenetes verések nyomai.

Az ügyész erre szünetet kért, amely után áttért a vörös segély ügyének is-

mertetésére. A vörös segély romániai funkciójáról szóló vádak — mondotta Vicol dr. — koholtak. A hadbíró-ügyész erre izgatottan felugrik helyéről és egy önvallomást lobogtat az ügyvéd felé, amelyben az egyik vádlott a vörös segélyről vallott. Vicol dr. megjegyzés nélkül folytatja beszédét és ezeket mondja:

— A segélyakciók a háboru előtt két részre oszlottak. Az egyik részt a Vöröskereszt vállalta, amelynek célja és működése a háboru alatt közismert lett. A második a patronázs, amely a társadalmi segélyek jellegét viselte magán. Kérem már most, ha a Vöröskeresztnek szabad volt büntetlenül segélyben részesíteni a fegyveresen elesett ellenséges katonákat, forradalom esetén pedig bekötözni az elesett lázadót,

milyen jögon lehet vádat emelni a vörös segély ellen, amely szintén csak felsegíti a gazdasági harc elesettjeit?

A háboru után megalakultak egyrészt a szakszervezeti segélyek, másrészt a nemzetközi munkássegély. A szakszervezeti segélynek önszegélyző jellege

volt, a nemzetközi munkássegély a társadalmi elemi csapások sújtotta munkásokat segítette. Szent meggyőződésem, ha a hadbíró-ság valamelyik tagjához fordultak volna azon a címen, hogy segítsék a bebörtönzötteket, az elesett katonák hozzátartozóit, egyikük sem tagadta volna ezt meg. Bejelentem, hogy a nemzetközi munkássegély romániai tagozatának én vagyok az ügyésze, az alapszabályokat az ilfovi törvénytisztek jóváhagyta, tehát jogunk van funkcionálni. Itt ünnepélyesen kijelentem, hogy vállaljuk a felelősséget Aradi Viktorért és társaiért, bejelentem egyben, megtettük a lépéseket annak érdekében, hogy az Aradi Viktoról elkobzott dolgokat visszakapjuk.

Nem hivatkozom a hadbíró-ság lelkiismeretére, nem a lelkiismeret parancsa, de a törvénytisztelet döntő ebben a perben. Már pedig a törvénytisztelet legridegebben előírja védelemünk, a vádlottak felmentését.

Stănescu kolozsvári ügyvéd mondott ezután védőbeszédet és Rozván Jenő dr. vádlottra vonatkozólag kijelenté, hogy a vádiratban nincsen semmi olyan, amely a vádemelés komoly alappal bírhatna volna.

A tárgyalást ma délelőtt folytatják és tekintettel a védők nagy számára, a hadbíró-ság úgy intézkedett, hogy ezentul délelőtt és délután lesz tárgyalás.

ELMEBAJOS A SZOVJET VEZÉRKARA. Rigából jelentik: A szovjet el-kobozta Voskrenszki orosz tanár leg-újabb könyvét, amely megállapítja, hogy a jelenlegi kommunis-ta Orosz-ország vezetőinek hetvenöt százaléka elmebajos. Ezt mondja Trocskijról, Rykóvról és Stalinról is. A tiszviselőkrol meg azt mondja a tanár, hogy azoknak negyven százaléka lelki beteg.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'14— Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1928 október 11-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.) Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Angol font: 804'00—804¹/₄—805'00—, dollár: 165'05—165'00—165'00, linár: 2'92— külföldi, 2'89 belső, 2'89 effect, hollandi forint: 66'40—6'50—66'50, francia frank: 6'48—6'50—6'50, olasz lira: 8'70—8'72—8'70, cseh kor.: 4'92—4'92¹/₄, 4'93, német márka: 39'50—39'52—39'60, osztrák schilling: 23'34—23'36—23'40, magyar pengő: 28'92—28'95—29'20, svájci frank: 31'92—31'94—32'00.

Terményárak:

Buza 706, ótengeri 920, ujtengeri 620, zab 610, árpa 625—30, korpá 540, lábliszt 100 száz kilógramonként.

Ne mulassza el **Kapussy György** képkiallitását megtekinteni.

A Boncescu-pavillonban (Scudier-parkban).